

Lhůta k přijetí návrhu na uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru

Navrhne-li zaměstnavatel nebo zaměstnanec druhému účastníku uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru, aniž by určil lhůtu k přijetí návrhu, je třeba návrh - byl-li učiněn jinak než přímo - přijmout bez zbytečného odkladu. Bez zbytečného odkladu je návrh přijat ve lhůtě, která druhému účastníku s ohledem na všechny okolnosti případu umožňuje, aby se s náležitou znalostí věci rozhodl o tom, zda požadavek na rozvázání pracovního poměru dohodou přijme. Návrh přijatý se zbytečným odkladem představuje opožděnou akceptaci; takové přijetí se považuje za nový návrh a k uzavření dohody jím nedojde.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 2869/2007, ze dne 12.6.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce M. M., zastoupeného advokátkou, proti žalované S. s. M. p. m. P., příspěvkové organizaci, zastoupené advokátem, o určení, že pracovní poměr trvá, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 34 C 158/2005, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. listopadu 2006, č. j. 22 Co 317/2006-83, tak, že rozsudek městského soudu a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 3. března 2006 č.j. 34 C 158/2005-64 se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 10 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že jeho pracovní poměr k žalované trvá. Žalobu zdůvodnil zejména tím, že u žalované je zaměstnán na základě pracovní smlouvy ze dne 8.8.2003 jako hospodářsko správní referent, že dne 14.1.2005 žalované adresoval návrh na rozvázání pracovního poměru dohodou ke dni 28.2.2005, který žalovaná převzala 20.1.2005, avšak bez zbytečného odkladu mu nesdělila k návrhu své stanovisko. Po skončení pracovní neschopnosti dne 31.3.2005 žalobce nastoupil do zaměstnání, avšak ode dne 1.4.2005 mu nebyl umožněn vstup na pracoviště a žalovaná mu nadále odmítá přidělovat práci.

Žalovaná namítala, že pracovní poměr účastníků skončil na návrh žalobce dohodou ve smyslu ustanovení § 43 zákoníku práce ke dni 28.2.2005. Žalovaná se tuto dohodu, "vlastnoručně" podepsanou žalobcem a ředitelem žalované, pokusila dne 28.2.2005 osobně doručit žalobci na jeho pracovišti, ten ji však odmítl převzít, i když byl poučen, že "samotné odmítnutí osobního převzetí uvedené dohody má v tomto případě stejné následky jako její převzetí".

Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 3.3.2006 č.j. 34 C 158/2005-64 žalobu zamítl a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení 5.150,- Kč k rukám advokáta. Z provedeného dokazování zjistil, že žalobce, který byl u žalované zaměstnán na základě pracovní smlouvy ze dne 8.8.2003, navrhl žalované dopisem ze dne 14.1.2005 rozvázání pracovního poměru dohodou ke dni 28.2.2005. Žalovaná návrh převzala dne 20.1.2005 "s tím, že bude postoupen k vyřízení statutárnímu orgánu žalované"; poté, co ředitel žalované žalobcův návrh odsouhlasil a podepsal, se žalovaná pokusila dne 28.2.2005 dohodu doručit žalobci, který ji odmítl převzít. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že dnem 28.2.2005 začala žalobci běžet ve smyslu ustanovení § 64 zákoníku práce dvouměsíční lhůta k žalobě o neplatnost dohody o rozvázání

pracovního poměru. Protože marně uplynula dnem 28.4.2005, nemůže být platnost rozvázání pracovního poměru nyní řešena, a to ani jako otázka předběžná, a na rozvázání pracovního poměru ke dni 28.2.2005 "se hledí jako na platné".

K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23.11.2006 č.j. 22 Co 317/2006-83 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 2.800,- Kč k rukám advokáta. Poté, co dovedl, že žalobce se nedomáhal určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru podle ustanovení § 64 zákoníku práce, ale určení dalšího trvání pracovního poměru ve smyslu ustanovení § 80 písm.c) o.s.ř., neboť mezi účastníky nedošlo k dohodě o rozvázání pracovního poměru ke dni 28.2.2005, a že "obě žaloby nelze zaměňovat", z výsledků dokazování provedeného před soudem prvního stupně zjistil, že žalovaná doručila (ve smyslu ustanovení § 266a odst.4 zákoníku práce) dne 28.2.2005 žalobci dohodu o rozvázání pracovního poměru ke dni 28.2.2005, jejíž uzavření jí žalobce navrhl písemně dopisem ze dne 14.1.2005, žalovaná návrh převzala dne 20.1.2005 a žalovaná přijala žalobcův návrh, aniž by v něm provedla jakékoliv změny. Vzhledem k tomu, že žalobce neurčil ve svém návrhu na uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru "jinou lhůtu, než den, kdy měl jeho pracovní poměr u žalované skončit", a že žalovaná "do konce této lhůty" jeho návrh akceptovala, aniž by bylo tvrzeno a doloženo, že na její straně došlo při projednání a přijetí tohoto návrhu "ke zbytečnému a neodůvodněnému odkladu", pracovní poměr žalobce u žalované podle odvolacího soudu skončil sjednaným dnem 28.2.2005.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítá, že "datum 28.2.2005 uvedené v návrhu na rozvázání pracovního poměru dohodou" nebylo určením lhůty k přijetí jeho návrhu. Žalovaná proto měla ve smyslu ustanovení § 244 odst.2 části druhé věty za středníkem zákoníku práce přijmout jeho návrh na rozvázání pracovního poměru bez zbytečného odkladu. Protože dobu 40 dnů, která uplynula mezi převzetím návrhu žalovanou a její "reakcí", nelze považovat "za přijetí bez zbytečného odkladu", nedošlo podle žalobce k přijetí jeho návrhu, dohoda "nebyla platně uzavřena" a nemohlo "dojít k ukončení pracovního poměru". Žalobce navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby mu věc vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o.s.ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst.1 písm.a) o.s.ř.] nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst.1 písm.b) o.s.ř.], anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst.1 písm.b) o.s.ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst.1 písm.c) o.s.ř.]; to neplatí ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20.000,- Kč a v obchodních věcech 50.000,- Kč, přičemž se nepřihlíží k příslušenství pohledávky [§ 237 odst.2 písm.a) o.s.ř.], a ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení [§ 237 odst.2 písm.b) o.s.ř.].

Žalobce dovoláním napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé. Podle ustanovení § 237 odst.1 písm.b) o.s.ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno rozhodnutí ve věci samé, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst.1 písm.c) o.s.ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst.1 písm.c) o.s.ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem [§ 237 odst.3 o.s.ř.].

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst.3 o.s.ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst.3 o.s.ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst.1 písm.c) o.s.ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst.3 o.s.ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Pro rozhodnutí v projednávané věci bylo mimo jiné významné, zda byl návrh na uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru, k jehož přijetí navrhovatel neurčil lhůtu, přijat včas, došla-li jeho akceptace navrhovateli v den, v němž měl podle návrhu pracovní poměr dohodou skončit. Uvedená právní otázka dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena, a proto rozsudek odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam. Dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu tedy je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba posuzovat - s ohledem na to, že pracovní poměr měl skončit podle dohody o skončení pracovního poměru dne 28.2.2005 - i v současné době (srov. též § 364 odst.1 a 2 zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů) podle zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoníku práce, ve znění zákonů č. [88/1968](#) Sb., č. [153/1969](#) Sb., č. [100/1970](#) Sb., č. [20/1975](#) Sb., č. [72/1982](#) Sb., č. [111/1984](#) Sb., č. [22/1985](#) Sb., č. [52/1987](#) Sb., č. [98/1987](#) Sb., č. [188/1988](#) Sb., č. [3/1991](#) Sb., č. [297/1991](#) Sb., č. [231/1992](#) Sb., č. [264/1992](#) Sb., č. [590/1992](#) Sb., č. [37/1993](#) Sb., č. [74/1994](#) Sb., č. [118/1995](#) Sb., č. [287/1995](#) Sb., č. [138/1996](#) Sb., č. [167/1999](#) Sb., č. [225/1999](#) Sb., č. [29/2000](#) Sb., č. [155/2000](#) Sb., č. [220/2000](#) Sb., č. [238/2000](#) Sb., č. [257/2000](#) Sb., č. [258/2000](#) Sb., č. [177/2001](#) Sb., č. [6/2002](#) Sb., č. [202/2002](#) Sb., č. [311/2002](#) Sb., č. [312/2002](#) Sb., č. [274/2003](#) Sb., č. [46/2004](#) Sb., č. [436/2004](#) Sb., č. [628/2004](#) Sb., č. [562/2004](#) Sb. a č. [563/2004](#) Sb. tedy podle zákoníku práce ve znění účinném do 30.4.2005 (dále jen "zák. práce").

Podle ustanovení § 244 odst. 1 zák. práce smlouva (dohoda) sjednaná podle příslušných ustanovení pracovněprávních předpisů je uzavřena, jakmile se účastníci shodli na jejím obsahu.

Podle ustanovení § 244 odst. 2 zák. práce návrh na uzavření smlouvy je třeba přijmout ve lhůtě určené navrhovatelem. Není-li lhůta určena, je třeba návrh přijmout ihned, jedná-li účastníci přímo; jinak je třeba jej přijmout bez zbytečného odkladu. Návrh je přijat okamžikem, kdy přijetí návrhu

došlo navrhovateli.

Podle ustanovení § 244 odst. 3 zák. práce k uzavření smlouvy nedojde, je-li návrh přijat opožděně nebo požaduje-li druhý účastník změny; takový projev je novým návrhem.

Vznik smlouvy (dohody) v pracovněprávních vztazích předpokládá podání návrhu (oferty) a přijetí návrhu (akceptaci). Návrh smlouvy (dohody) je jednostranný projev vůle navrhovatele (oferenta) adresovaný druhému účastníkovi (oblátovi), v němž mu navrhuje uzavření smlouvy (dohody) s jím uvedeným obsahem a z něhož současně vyplývá, že v případě jeho přijetí jím bude navrhovatel zavázán. Přijetí návrhu (akceptace) je jednostranný projev vůle obláta adresovaný oferentovi, v němž vyslovil souhlas s obsahem navržené smlouvy (dohody). Návrh smlouvy (dohody) je přijat okamžikem, kdy akceptace došla oferentovi; tímto okamžikem je smlouva (dohoda) uzavřena.

Návrh smlouvy (dohody) nemá časově neomezenou působnost. Souhlasí-li oblát s návrhem, musí jej přijmout ve lhůtě k tomu určené oferentem; to platí i tehdy, jedná-li účastníci přímo. Pro případ, že by oferent lhůtu k přijetí svého návrhu neurčil, je v ustanovení § 244 odst. 2 větě druhé zák. práce stanoveno, že návrh je třeba přijmout ihned, jedná-li účastníci přímo, nebo bez zbytečného odkladu, jedná-li účastníci jinak (písemně, dálkopisem, telefaxem apod.). Přijetím návrhu "bez zbytečného odkladu" se rozumí akceptace v době, během níž oblát může s přihlédnutím k povaze a složitosti navrhované smlouvy (dohody) - objektivně vzato - náležitě uvážit, jak bude na návrh reagovat.

Jestliže oblát návrh smlouvy (dohody) nepřijme včas (v určené nebo zákonem stanovené akceptační lhůtě), má se za to, že návrh smlouvy odmítá; není nutné, aby svůj nesouhlas s návrhem vůči oferentovi projevil výslovně. Učiní-li oblát akceptaci opožděně nebo požaduje-li v obsahu smlouvy (dohody) změny, považuje se tento projev vůle za nový návrh.

Dohodnou-li se zaměstnavatel a zaměstnanec na rozvázání pracovního poměru, končí pracovní poměr sjednaným dnem (§ 43 odst. 1 zák. práce).

Navrhne-li zaměstnavatel nebo zaměstnanec druhému účastníkovi uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru, aniž by určil lhůtu k přijetí návrhu, je třeba návrh - byl-li učiněn jinak než přímo - přijmout bez zbytečného odkladu. Bez zbytečného odkladu je návrh přijat ve lhůtě, která druhému účastníkovi s ohledem na všechny okolnosti případu umožňuje, aby se s náležitou znalostí věci rozhodl o tom, zda požadavek na rozvázání pracovního poměru dohodou přijme. Návrh přijatý se zbytečným odkladem představuje opožděnou akceptaci; takové přijetí se považuje - jak vyplývá z ustanovení § 244 odst.3 zák. práce - za nový návrh a k uzavření dohody jím nedojde.

Ve sporu o tom, zda návrh byl přijat "bez zbytečného odkladu", má povinnost tvrdit a prokázat všechny rozhodné skutečnosti [§ 101 odst.1 písm.a) a § 120 odst.1 věta první o.s.ř.] oblát.

V projednávané věci žalobce - jak soudy dovodily - neurčil žalované lhůtu k přijetí svého návrhu na uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru ke dni 28.2.2005. Dohoda o rozvázání pracovního poměru účastníků ke dni 28.2.2005 proto mohla být - jak vyplývá z výše uvedeného - uzavřena, jen přijala-li žalovaná žalobcův návrh (a přijetí návrhu žalobci došlo) "bez zbytečného odkladu".

Podle zjištění soudů žalovaná převzala žalobcův návrh na uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru ze dne 14.1.2005 dne 20.1.2005 a přijala ho (přijetí návrhu žalobci došlo) dne 28.2.2005, kterým měl podle návrhu dohody pracovní poměr účastníků skončit. Je nepochybné, že lhůta 39 dnů, ve které žalovaná reagovala na žalobcův návrh, sama o sobě neodpovídá - s přihlédnutím k povaze navrhované dohody (závažnosti a složitosti jejího obsahu) - požadavku na jednání bez zbytečného odkladu, i kdyby o akceptaci opravdu musel u žalované rozhodnout výlučně její statutární orgán. V souvislosti s přijetím návrhu měla žalovaná současně vzít v úvahu, že žalobce s přijetím svého návrhu

až v den, kterým měl (podle jeho návrhu) pracovní poměr účastníků skončit, již - s ohledem na to, s jakým "předstihem" svůj návrh učinil a že žalovaná na návrh po delší dobu nereagovala - nemusel uvažovat, i když sám lhůtu k jeho přijetí neurčil; z toho, že žalovaná přijala žalobcův návrh na dohodu o rozvázání pracovního poměr ještě v den, v němž měl podle návrhu skončit pracovní poměr účastníků, tedy nelze úspěšně dovozovat včasnost akceptace, naopak, žalovaná neměla při svém rozhodování opomenout také okolnost, jak se přijetí návrhu s delším časovým odstupem projeví (může projevit) v poměrech žalobce, bylo-li učiněno teprve v den skončení pracovního poměru.

Za tohoto stavu věci mohlo dojít k přijetí žalobcova návrhu "bez zbytečného odkladu" jen tehdy, kdyby konkrétní okolnosti případu - objektivně vzato - žalované neumožňovaly, aby se dříve rozhodla, jak bude na návrh na dohodu o rozvázání pracovního poměru ke dni 28.2.2005 reagovat. Žalovaná však v tomto směru žádná tvrzení neuvedla a soudy ji k tomu ani postupem podle ustanovení § 118a odst.1 o.s.ř. nevedly. Závěr odvolacího soudu o tom, že dohoda o rozvázání pracovního poměru účastníků ke dni 28.2.2005 byla uzavřena podle žalobcova návrhu ze dne 14.1.2005, který žalovaná přijala dne 28.2.2005, tedy nemůže obstát.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný; Nejvyšší soud České republiky jej proto zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o.s.ř.). Protože důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky též toto rozhodnutí a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 10 k dalšímu řízení (§ 243b odst.3 věta druhá o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)